

अयुध्यमानमात्मानं मन्त्रिणं पुरुषर्षभौ । अचौहिणीं वा सैन्यस्य कस्य किं वा ददाम्यहं । ४८५
 वव्रे दुर्योधनः सैन्यं मन्दात्मा यत्र दुर्मतिः । अयुध्यमानं सचिवं वव्रे कृष्णं धनञ्जयः ।
 मद्रराजश्च राजानमायान्तं पाण्डवान्प्रति । उपहारैर्वञ्चयित्वा वर्त्मन्येव सुयोधनः ।
 वरदं तं वरं वव्रे साहाय्यं क्रियतां मम । शल्यस्तस्मै प्रतिश्रुत्य जगामोद्दिश्य पाण्डवान् ।
 शान्तिपूर्वं चाकथयद्यन्नेन्द्रविजयं नृपः । पुरोहितप्रेषणञ्च पाण्डवैः कौरवान्प्रति ।
 वैचित्रवीर्यस्य वचः समादाय पुरोधसः । तथेन्द्रविजयञ्चापि यानञ्चैव पुरोधसः । ४९०
 सञ्जयं प्रेषयामास शमार्थं पाण्डवान्प्रति । यत्र दूतं महाराजो धृतराष्ट्रः प्रतापवान् ।
 श्रुत्वा च पाण्डवान्यत्र वासुदेवपुरोगमान् । प्रजागरः संप्रजज्ञे धृतराष्ट्रस्य चिन्तया ।
 विदुरो यत्र वाक्यानि विचित्राणि हितानि च । आवयामास राजानं धृतराष्ट्रं मनीषिणं ।
 तथा सनत्सुजातेन यत्राध्यात्ममनुत्तमं । मनस्तापान्वितो राजा श्रावितः शोकलालसः ।
 प्रभाते राजसमितौ सञ्जयो यत्र वा विभोः । ऐकात्म्यं वासुदेवस्य प्रोक्तवानर्जुनस्य च । ४९५
 यत्र कृष्णोदयापन्नः सन्धिमिक्न्महामतिः । स्वयमागाच्छमं कर्तुं नगरं नागसाङ्ग्यं ।
 प्रत्याख्यानञ्च कृष्णस्य राज्ञा दुर्योधनेन वै । शमार्थं याचमानस्य पञ्चयोरुभयोर्हितं ।
 दम्भोद्भवस्य चाख्यानमत्रैव परिकीर्तितं । वरान्वेषणमत्रैव मातलेख महात्मनः ।
 महर्षेऽपि चरितं कथितं गालवस्य वै । विदुलायाश्च पुत्रस्य प्रोक्तं चाप्यनुशासनं ।
 कर्णं दुर्योधनादीनां दुष्टं विज्ञाय मन्त्रितं । योगेश्वरत्वं कृष्णेन यत्र राज्ञा प्रदर्शितं । ५००
 रथमारोप्य कृष्णेन यत्र कर्णेऽनुमन्त्रितः । उपायपूर्वं शौटीर्यात्प्रत्याख्यातस्य तेन सः ।
 आगम्य हास्तिनपुरादुपसृत्य मरिन्दमः । पाण्डवानां यथावृत्तं सर्वमाख्यातवान् हरिः ।
 ते तस्य वचनं श्रुत्वा मन्त्रयित्वा च यद्वितं । सांग्रामिकं ततः सर्वं सज्जं चक्रुः परन्तपाः ।
 ततो युद्धाय निर्याता नराश्चरथदन्तिनः । नगराद्वास्तिनपुरादलसंख्यानमेव च ।
 यत्र राज्ञा ह्युलूकस्य प्रेषणं पाण्डवान्प्रति । शोभाविनि महायुद्धे दैत्येन कृतवान् प्रभुः । ५०५
 रथातिरथसंख्यानमम्बोपाख्यानमेव च । एतत्सुवज्जटान्तं पञ्चमं पर्वं भारते ।
 उद्योगपर्वं निर्दिष्टं सन्धिविग्रहमिश्रितं । अध्यायानां शतं प्रोक्तं षडशीतिर्भर्षिणा ।
 श्लोकानां षट्सहस्राणि तावन्त्येव शतानि च । श्लोकाश्च नवतिः प्रोक्तास्तथैवाष्टौ महात्मना ।
 व्यासेनोदारमतिना पर्वण्यस्मिंस्तपोधनाः । अतः परं विचित्रार्थं भीष्मपर्वं प्रचक्ष्यते ।
 जम्बूखण्डविनिर्माणं यत्रोक्तं सञ्जयेन ह । यत्र यौधिष्ठिरं सैन्यं विषादमगमत्परं । ५१०
 यत्र युद्धमभूद्द्वोरं दशाहानि सुदारुणं । कश्मलं यत्र पार्थस्य वासुदेवो महामतिः ।
 मोहजं नाशयामास हेतुभिर्मोक्षदर्शिभिः । समीप्याधोक्षजः क्षिप्रं युधिष्ठिरहिते रतः ।
 रथादाश्रुत्य वेगेन स्वयं कृष्ण उदारधीः । प्रतोदपाणिराधावद्भोऽहं हन्तुं व्यपेतभीः ।
 वाक्यप्रतोदाभिहतो यत्र कृष्णेन पाण्डवः । गाण्डीवधन्वा समरे सर्वशस्त्रमृताम्बरः ।